

Peter Koomen
koome266@planet.nl

Denkt u ook wel eens verder dan een spotje lang is? Neem nou die reclamespotjes met jonge tijgertjes en lachende baby's. Op het eind verschijnt de flauwe slogan 'Geef ze een kans, op een wereld in balans' en tot slot natuurlijk een giro-nummer. Mijn eerste gedachte is: best schattig zo'n filmpje. Misschien werkt het wel als het methodisch herhaald wordt. Als mensen leren om natuur te associëren met baby's die zorg nodig hebben, treedt er misschien een conditionering op die gunstig uitpakt voor de natuur. Maar daarna komen de vragen. Als ik nou geld stort, komen er dan meer tijgers of meer baby's? Meer baby's is vast niet goed voor de tijgers. Er zijn al te veel mensen om voldoende leefgebied voor de tijgers over te laten. Als er meer tijgers komen, waar blijven die dan? Wat gebeurt er met de lachend baby's als al die tijgers de balans gaan herstellen? Wat een akelig spotje eigenlijk.

Of neem nou dat andere spotje waarin een (vast zeer bekende) beroepsracer vertelt dat iedereen net als hij CO₂-neutraal zou moeten leven. Tja, misschien moeten we inderdaad af en toe een beroemdheid laten pleiten voor een goede zaak. Maar dan denk ik weer verder: als er één volstrekt nutteloos niet-CO₂-neutraal beroep is, is het dat van formule-1-coureur. Wat zullen onze opgroeiende baby's van zo'n spotje denken? Dat ze allemaal het circuit op moeten om het milieu te sparen? Omgekeerde wereld! Welke idioten bedenken er nu zoiets? De bijbehorende website geeft het antwoord: teakhoutboeren. Die willen graag dat wij onze CO₂-zonden compenseren door te investeren in Costa Ricaanse teakplantages. Het is heel simpel: groeiende bomen nemen CO₂ op, dus dat is heel erg goed, dus kan er intussen weer geracet worden. Een andere website rekent mij echter voor dat ik ter compensatie van mijn eigen, naar verhouding beperkte, CO₂-productie al 270 bomen 20 jaar zou moeten laten groeien. Vooral mijn reisjes naar Borneo zijn heel erg fout. Meneer de autoracer vliegt echter voortdurend met materieel en helpers de hele wereld rond. Ik ben dus zeer benieuwd hoeveel bomen hij onder zijn hoede heeft genomen. Zorgt hij er ook voor dat die investering niet voortdurend met insecti-, herbi- en andere -ciden bespoten wordt? Waakt hij ervoor dat zijn investeringsgedrag niet leidt tot meer plantages en dus tot minder oerwoud?

Het zal voor oprechte entomo- en arachnologen wel altijd moeilijk blijven om tegengas te bieden tegen dergelijk misleidend mediageweld. Ik zie het bijvoorbeeld nog niet gebeuren dat er geld komt om de Gewone Kameleonspin, gekozen tot Europese spin van het jaar 2006, via reclamespotjes op alle zenders het hele jaar door onder de aandacht van de mensen te brengen. Dat is nodig want de mensen vergeten snel. Probeer maar in uw kennissenkring. U zult grote vraagtekens zien bij het noemen van het woord kameleonspin, ondanks de aandacht die Vroege Vogels en de meeste kranten er in januari aan gegeven hebben. Om meer spotlights te krijgen op waar het in het leven echt om gaat, moeten we proberen de huidige media-uitingen bij te buigen.

Neem nou het eerste reclamespotje. Ik durf te wedden

dat veel mensen bij het zien van een tijger en een giro-nummer denken: 'Zijn die tijgers nu nog niet gered? Daar storten we al zo lang voor, maar blijkbaar helpt het niet.' Het is dus tijd voor iets lieflijkers dan altijd maar weer die woeste roofdieren. Wissel de kruipende mensjes af met kruipende rupsjes. Dat zijn vreetzame planteneters, die het evenzeer waard zijn in balans gebracht te worden. Er bestaan bijzonder fraaie rupsen, maar een lelijke is misschien beter voor de symboliek: net zoals er uit een rimpelige rups een prachtige vlinder kan ontstaan, kan er uit een vergelijkbare baby nog best iets moois groeien. Mooie dingen in de natuur zijn afhankelijk van lelijke dingen. Het een kan niet zonder het ander. Alles beschermen dus.

Voor het tweede spotje hadden ze natuurlijk beter het oerwoud als uitgangspunt kunnen nemen. Dat is pas echt CO₂-neutraal, dankzij miljoenen organismen die samen één grote kringloop vormen. Niets gaat verloren, alles wordt hergebruikt, er is geen afval. De raceauto is daarbij een prachtig contrast: alles wat je erin stopt gaat verloren, wat rest is een hoop vervuiling. We kunnen de raceauto voor nóg een vergelijking gebruiken. De mensen vragen altijd of al die soorten insecten echt allemaal behouden moeten worden. Mogen er niet een paar uitsterven? Wat zou er gebeuren wanneer je bij een complex systeem zoals een oerwoudkringloop een paar onderdeeljes (lees: insecten) verwijdt? Probeer maar bij de raceauto. Haal er maar wat dingetjes uit en ga ermee rijden. De raceauto kan opnieuw gebouwd, de kringloop waarschijnlijk niet. Kijk, dat zou pas een origineel en spraakmakend spotje opleveren.

Dus, natuurfondsen en organisaties die daarvoor door proberen te gaan: raadpleeg ook eens een paar entomologen als u aan het brainstormen bent over een nieuwe campagne. Dat kan uw spotjes een stuk origineler, effectiever en realistischer maken. Alleen jammer dat ik er dan niet meer de spot mee kan drijven.

